

FUNCTIONAL ANALYSIS / FUNKTIONAALIANALYYSIN PERUSKURSSI  
 SPRING / KEVÄT 2017  
 EXERCISE 4 / LASKUHARJOITUS 4

1. Osoita, että integraaliyhälöllä

$$\begin{aligned} \text{a)} \quad & \int_{-1}^1 \frac{1}{4 + |t-s|^2} f(s) ds + t + f(t) = 0, \quad t \in [-1, 1], \\ \text{b)} \quad & \int_{-1}^t \frac{1}{4 + |t-s|} f(s)^2 ds = e^{-t^2} + 2e^{t+2} f(t), \quad t \in [-1, 1], \end{aligned}$$

on ratkaisu avaruudessa  $C(-1, 1)$ . Voitko sanoa joitain ratkaisun yksikäsiteisyydestä? Voit pitää tunnettuna, että yhtälöissä esiintyvät integraalilausekkeet ovat jatkuvia  $t$ :n funktioita. (Kiintopistelause. Kohdassa b), valitse joukoksi  $D \subset C(-1, 1)$  pallo  $\bar{B}(\bar{0}, R)$  sopivalla  $R > 0$ .)

2. Osoita, että integraaliyhälöllä

$$(0.1) \quad f(t) = e^{-t^2} + \int_{-5}^5 e^{-100|t|-100|s|} f(s)^2 ds$$

on ratkaisu avaruudessa  $C(-5, 5)$ . Opastus. Muuttujanvaihto integraalissa tuo lisää pienuutta.

3. Banachin kiintopistelauseesta on olemassa monia johdannaisia. Todista: Olkoon  $D$  Banach-avaruuden suljettu osajoukko ja  $F : D \rightarrow D$ . Oletetaan, että  $F^n$  ( $n$ :s iteraatti) on aito kontraktio jollakin  $n \in \mathbf{N}$ . Silloin  $F$ :llä on yksikäsiteinen kiintopiste joukossa  $D$ .

4. Olkoot  $a \in \mathbb{R}$ ,  $b \in \mathbb{R}$ ,  $a < b$  ja olkoon  $K : [a, b] \times [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$  on jatkuva. Tarkastellaan operaattoria

$$Ff(t) := \int_a^t K(t, s) f(s) ds$$

missä  $f \in C(a, b)$  ja  $t \in [a, b]$ . Osoita, että  $F^n$  on aito kontraktio  $C(a, b)$ :ssä jollekin  $n$  (vaikka  $|K(t, s)|$  ei olisikaan pieni! Mieti, mitä tapahtuu, kun lasket  $n$  kertaa peräkkäin integraalin  $\int_0^t$  esim. vakiofunktiosta.)  
 Tarkastele tämän valossa Volterran integraaliyhälön

$$f(t) = \int_0^t e^{t^2+s^2} f(s) ds + 100e^t$$

ratkaisemista, kun  $f$  on määritelty välillä  $[0, 100] \subset \mathbb{R}$ .

\*\*\*\*\*

1. Prove that the integral equation

$$\begin{aligned} \text{a)} \quad & \int_{-1}^1 \frac{1}{4 + |t-s|^2} f(s) ds + t + f(t) = 0, \quad t \in [-1, 1], \\ \text{b)} \quad & \int_{-1}^t \frac{1}{4 + |t-s|} f(s)^2 ds = e^{-t^2} + 2e^{t+2} f(t), \quad t \in [-1, 1], \end{aligned}$$

has a solution in the space  $C(-1, 1)$ . What about the uniqueness of the solution? You may assume that the integral expressions here are continuous functions of  $t$ . (Fixed point theorem. In the item b) choose for  $D \subset C(-1, 1)$  a ball  $\bar{B}(\bar{0}, R)$  with a suitable  $R > 0$ .)

2. Prove that the integral equation

$$(0.2) \quad f(t) = e^{-t^2} + \int_{-5}^5 e^{-100|t|-100|s|} f(s)^2 ds$$

has a solution in the space  $C(-5, 5)$ . Instruction. Change of integration variable gives some additional smallness.

3. The Banach fixed point theorem can be modified. Prove: Let  $D$  be a closed subset of a Banach space and  $F : D \rightarrow D$ . Assume that the  $n$ th iterate  $F^n$  is a strict contraction for some  $n \in \mathbb{N}$ . Then,  $F$  has a unique fixed point in the set  $D$ .

4. Let  $a \in \mathbb{R}$ ,  $b \in \mathbb{R}$ ,  $a < b$  and let  $K : [a, b] \times [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$  be continuous. Consider the mapping

$$Ff(t) := \int_a^t K(t, s) f(s) ds$$

where  $f \in C(a, b)$  and  $t \in [a, b]$ . Show that  $F^n$  is a strict contraction in  $C(a, b)$  for some  $n$  (although  $|K(t, s)|$  need not be small! Think about what happens, when you for example calculate  $n$  subsequent integrations  $\int_0^t$  of a constant function.) Then, consider the solving of the Volterra integral equation

$$f(t) = \int_0^t e^{t^2+s^2} f(s) ds + 100e^t$$

when  $f$  is defined on the interval  $[0, 100] \subset \mathbb{R}$ .